

verslag

Comité van Toezicht POP - CONCEPT

Omschrijving	Comité van Toezicht POP (CvT)
Voorzitter	Dhr. G. Landheer (LNV)
Vergaderdatum	3 december 2021
Locatie	MS Teams
Aanwezig	Mevr. M. Heerema, ter vervanging van dhr. J. Sevenster (LNV), Mevr. L. Kapoen (RVO), dhr. J. Ruitenbergh (Limburg, namens landsdeel Zuid), dhr. G. Biermann (Noord-Holland, namens landsdeel West), dhr. R. Peters (Gelderland, namens landsdeel Oost), mevr. M. Ferwerda (Friesland, namens landsdeel Noord), dhr. M. Nagtzaam en mw. F. Merkl (EC) dhr. T. Cuijpers (LTO), mevr. E. Verbij, (BoerenNatuur.nl, namens de natuur- en milieuorganisaties), dhr. R. Schers, ter vervanging van dhr. Smallenbroek (Unie van Waterschappen), mevr. H. Scheeringa (NVG), mevr. N. Both, (NAJK, namens de sociaal- economische partners), dhr. P. Graven, ter vervanging van dhr. H. Reinen (Regiebureau POP, secretaris CvT POP), mevr. P. Otten, ter vervanging van mevr. A. Nap, (Regiebureau POP Adj. Secr. CvT POP en verslag).

---

1. Opening en vaststelling agenda

De heer Landheer opent de vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

2.1 *Personele wisseling CvT*

De nieuwe vertegenwoordigers in het Comité van Toezicht, te weten de heer Cuijpers van LTO NL, de heer Nagtzaam en mevrouw Merkl namens de Europese Commissie en de heer Peters namens landsdeel Oost worden van harte welkom geheten. De heer Schers vervangt vandaag de heer Smallenbroek van de Unie van Waterschappen; de heer Reinen, de nieuwe directeur van het Regiebureau POP en mevrouw Nap van het Regiebureau worden vandaag vervangen door de heer Graven, respectievelijk mevrouw Otten.

2.2 Netwerkconferentie – verplaatst

De Netwerkconferentie POP3+, die oorspronkelijk 23 november gehouden zou worden, wordt op 18 januari 2022 geheel online aangeboden via een interactief digitaal platform.

2.3 Stand van zaken nieuw GLB

De heer Landheer licht toe dat er deze week een bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden tussen de minister, provincies en Waterschappen. Er is overeenstemming over de meeste punten bereikt, onder andere over de overheveling. De cofinanciering vanuit de provincies en Waterschappen zijn bekend. Het Rijk is nog bezig met het organiseren van de cofinanciering, maar het benodigde percentage wordt benaderd. Hierover zijn vandaag nog gesprekken op politiek niveau. De brief van de minister met het nationaal strategisch plan voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB-NSP) gaat vandaag of anders maandag naar de Tweede Kamer. Op 8 december zal er dan een debat hierover in de Tweede Kamer plaatsvinden en in de week van 13 december zal er nog een bestuurlijk overleg plaatsvinden.

Er wordt hard gewerkt om het GLB-NSP voor 1 januari 2022 in te dienen bij de Europese Commissie. Er wordt met de Europese Commissie overlegd of bepaalde onderdelen iets later ingediend kunnen worden, bijvoorbeeld de Strategische Milieu Effect Rapportage (SMER), die op dit moment nog ter inzage ligt. Gisteren is er ook een bijeenkomst geweest van de Maatschappelijke Begeleidingsgroep voor het GLB-NSP, waarin het gesprek met de brancheorganisaties wordt gevoerd.

Mevrouw Verbij is verheugd te horen dat het gaat lukken om het GLB-NSP tijdig bij de Europese Commissie in te dienen. Zij vraagt echter ook aandacht voor de implementatie van het GLB-NSP om ervoor te zorgen dat hetgeen in de afgelopen periode is opgebouwd, te behouden. Die implementatie vraagt wel om mensen en budget.

De heer Landheer beaamt hetgeen mevrouw Verbij aangeeft. Het ministerie is hard met de provincies en RVO bezig om de implementatie te organiseren. Na 1 januari 2022 zal alle aandacht daarop gericht zijn want dit zal een hele grote opgave zijn.

2.4 Toelichting EC op de Europese ontwikkelingen

De heer Nagtzaam introduceert mevrouw Merkl, die in lopende POP-zaken zijn back-up is. De belangrijkste ontwikkeling is dat het Europees Parlement heeft ingestemd met de GLB-verordening. Dit betekent dat de trein in beweging komt voor de uitvoerings- en gedelegeerde verordeningen. Ook kunnen lidstaten hun GLB-NSP in het systeem van de Europese Commissie indienen. Na indiening heeft de Europese Commissie drie maanden om de plannen te beoordelen. De heer Landheer vult aan dat er ook veelvuldig contact is met de GEOHUB om af te stemmen.

3. Concept verslag Comité van Toezicht d.d. 25 juni 2021

De heer Peters merkt op dat mevrouw Te Riet werkzaam is voor de provincie Overijssel en niet voor de provincie Gelderland. Met deze aanpassing stemt het Comité van Toezicht in met het verslag. **Besluit.**

Naar aanleiding van het verslag vraagt mevrouw Verbij hoe het nu staat met de governance. De heer Landgeer geeft aan dat er in de afgelopen stuurgroep besluiten zijn genomen over bijvoorbeeld de leidende principes, onder andere dat programmering (beleid) en uitvoering in hetzelfde gremium wordt besproken, er een eigenaar per regeling is en dat systeemverantwoordelijkheid bij LNV is belegd als managementautoriteit. Deze besluiten worden in de komende weken in organogrammen gegoten. Nu er een nieuwe projectleider is, wordt dit in januari 2022 verwacht. Zodra deze informatie bekend is, zal dit gedeeld worden. **Actie.**

4. Voortgang POP3

De heer Graven licht de notitie kort toe. De uitputting van LEADER is een voortdurende zorg en in maart 2022 zal worden gekeken wat de stand van zaken is. Alle betrokkenen zijn zich bewust van deze problematiek. Om de uitputting te bewerkstelligen is bijvoorbeeld door de provincie Zuid-

Holland al budget naar de provincie Overijssel geschoven. De heer Landheer vult aan dat tijdige declaraties op alle maatregelen ook een aandachtspunt zijn. Hierover is het Regiebureau al in contact met LNV en provincies en hierop wordt expliciet gestuurd.

Mevrouw Scheeringa deelt de zorgen over de uitputting van LEADER en merkt op dat er een gedeeld belang is om LEADER uit te putten. Ze geeft aan dat de VNG bereid is om gezamenlijk naar een oplossing te zoeken voor bijvoorbeeld de cofinanciering, zowel nu als in de toekomst. Dit aanbod wordt door de heer Landheer in dankbaarheid aanvaard.

Mevrouw Kapoen onderstreept het belang van het tijdig declareren en benoemt de plannen van aanpak die door provincies en LNV zijn opgesteld en roept partijen op om zich aan deze plannen te houden. Het zal veel werk zijn om alle restanten tijdig te declareren.

De heer Nagtzaam uit zijn zorgen over de onderuitputting van LEADER, mede met het zicht op het NSP. Indien Nederland besluit om onder het NSP over te hevelen van de eerste naar de tweede pijler, dan zal van die overheveling 5% aan LEADER besteed moeten worden. Het is van belang dat de tijd die er nu nog is, geïnvesteerd wordt om na te denken over de vraag hoe het systeem van LEADER aangepast kan worden zodat er nu en in de toekomst uitgeput kan worden. De heer Landheer beaamt dat de overheveling en de daarbij behorende budgetvergroting voor LEADER uitnodigt tot nieuwe denkrichtingen. Het is een kans om LEADER beter te benutten.

De heer Cuijpers sluit zich bij het voorgaande aan en vraagt naar het achterblijven van de uitputting op de maatregelen kennis en samenwerking. Mevrouw Verbij vraagt om een toelichting over uitfinanciering en het dashboard voor LNV-maatregelen.

De heer Graven geeft aan dat het contact met de gemeenten met betrekking tot LEADER over het algemeen via de provincies loopt. Voor wat betreft de uitputting van LEADER wordt ook gekeken of de doelstellingen voor LEADER verbreed kunnen worden zodat er meer projecten onder deze maatregel gebracht kunnen worden. Voor LEADER onder het NSP is een aparte werkgroep. Deze werkgroep organiseert op dinsdag 7 december een webinar.

Voorts deelt de heer Graven mee dat voor de maatregelen kennis en samenwerking de uitputting nog op gang moet komen omdat dit over het algemeen grotere projecten zijn met een langere looptijd. Ook wordt er gekeken of er nog budget verschoven dient te worden. De uitfinanciering onder het NSP dient om het NSP een vliegende start te geven. Hierover moet echter nog door de stuurgroep worden besloten. In het NSP is het wel mogelijk om voorschotten te geven waardoor projecten hopelijk vroeger in het programma opgestart worden.

Mevrouw Heerema beaamt dat een dashboard voor LNV-regelingen een wens is die nog steeds op de agenda staat. Hierover is LNV in overleg met RVO en het Regiebureau. Op basis van overzichten van de vrijval wordt bekeken hoe deze vrijval opnieuw ingezet kan worden door bijvoorbeeld nieuwe openstellingen. Daarbij zal expliciet gekeken worden naar de meest succesvolle maatregelen.

De heer Nagtzaam geeft aan dat er nu gekeken wordt naar de punten die niet goed gaan, maar het gaat bij veel maatregelen wel degelijk goed, zeker in vergelijking met andere lidstaten. De heer Landheer sluit zich daarbij aan en complimenteert de betrokken partijen met het behaalde resultaat.

4.2 Audits

Mevrouw Heerema licht de notitie kort toe. Mevrouw Verbij merkt op dat de vereenvoudigde kostenopties (VKO's) nog steeds worden gebruikt bij de pilots. Dit kan omdat VKO's nog wel gebruikt kan worden; RVO is namelijk bezig om deze (beter) te onderbouwen. De voorlopige uitkomsten van de audit zijn wel de reden dat deze optie niet is gebruikt bij de openstellingen voor het Economisch Herstelfonds. Het streven blijft wel een zo eenvoudig mogelijke uitvoering.

4.3 Tussentijdse evaluatie POP3

De heer Graven licht de notitie kort toe. Mevrouw Verbij vraagt naar de rol van het Comité van Toezicht bij het proces. Er is namelijk een werkgroep voor monitoring en evaluatie, maar daar zitten de brancheorganisaties niet in. De heer Graven geeft aan dat er in het belang van de voortgang voor is gekozen om het Comité van Toezicht nu niet te consulteren over het plan van aanpak. Hiermee sturen we aan om in het CVT van juni 2022 een conceptrapportage voor te leggen. Hij zegt toe het plan van aanpak met het concept-verslag te verzenden naar de leden van het Comité van Toezicht. **Actie.** Voor de afstemming over het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb) is overigens afgestemd met BIJ12. De heer Landheer geeft mee om in de toekomst schriftelijk af te stemmen met het Comité van Toezicht. De heer Graven geeft aan dat het plan van aanpak ook voorziet in gesprekken met de externe partijen waaronder de brancheorganisaties.

4.4. LNV plan voorkoming decommitting

Mevrouw Heerema heeft niets toe te voegen aan hetgeen ze hierover eerder in de vergadering heeft meegedeeld.

5. Aanpassingen POP3

5.1 Stand van zaken aanpassingsvoorstel EHF

Mevrouw Heerema geeft aan dat er onder het Economisch Herstelfonds twee regelingen opengesteld zullen worden: een investeringsregeling en een samenwerkingsregeling. De regelingsteksten zijn klaar en bij RVO ingeregeld. Vandaag of morgen worden ze voor ondertekening aan de minister voorgelegd. Ook zijn er twee webinars over deze openstellingen georganiseerd, die zeer goed bezocht zijn (ca. 500 bezoekers).

Bij de investeringsregeling zijn vijf categorieën en wordt gebruikt gemaakt van een investeringslijst. Agrariërs kunnen 60% subsidie krijgen en voor jonge landbouwers geldt nog een top up waardoor zij 75% subsidie kunnen krijgen. Bij het onderdeel water wordt gebruik gemaakt van een *lump sum*. Daarnaast is bestuurlijk afgesproken om te komen tot vereenvoudiging. Dit is gebeurd door een *short list* met investeringen waarbij de drempel van € 25.000 niet behoeft te worden behaald. Deze lijst is echter korter dan gehoopt door de audit bevinding. RVO heeft hier wel veel energie in gestoken. Aanvankelijk was het plan om op 6 december open te stellen, maar door politieke en technische hobbels is dit verplaatst naar 20 december 2021. Hierdoor is ook de einddatum verschoven naar 14 februari 2022. Het totale beschikbare budget zal worden opgesteld.

De heer Nagtzaam constateert er snel is opengesteld, wat ook noodzakelijk is, en dat er goed is gekeken naar EU-conformiteit.

Mevrouw Verbij merkt op dat het soms lang duurt voordat de beschikkingen worden afgegeven. Mevrouw Heerema herkent dit en geeft aan dat deze opmerking ook door de VAB is gemaakt. Zij geeft aan dat er binnenkort een extra webinar wordt georganiseerd voor adviseurs waarbij vooral de correcte wijze van indienen van een aanvraag aan de orde zal komen. Bij de samenwerkingsregeling zal worden gewerkt met een adviescommissie. Hiervoor is al een lijst met namen. Deze personen zullen nu benaderd worden zodat zij direct aan de slag kunnen als de openstelling is gesloten. Deze lijst zal gepubliceerd worden omdat de adviescommissie wordt aangesteld door de minister.

De heer Schers complimenteert mevrouw Heerema met het onderdeel water en biedt hulp aan indien dit nodig is. Dit wordt in dankbaarheid aanvaard. Mevrouw Heerema geeft aan dat zij reeds een presentatie heeft gegeven aan de Waterschappen over de investeringsregeling.

6. Regiebureau POP

6.1 Werkplan Regiebureau POP 2022

De heer Graven licht het werkplan kort toe. Het belangrijkste gedeelte is een balans tussen de werkzaamheden met betrekking tot het huidige programma (POP3, POP3+ en EHF) en de

mogelijke werkzaamheden met betrekking tot het NSP, waarbij het Regiebureau (nog) geen formele rol heeft. Hij voegt toe dat de heer Reinen ook is aangesteld als kwartiermaker voor de nieuwe regie organisatie.

De heer Cuijpers vraagt of het mogelijk is om goedkeuring te onthouden aan het werkplan, dit in verband met de omvang van de werkzaamheden, nu en in de toekomst. Hij vindt het van belang dat er een signaal wordt gegeven dat er met de nu al minimale bezetting voor het lopende programma aandacht moet zijn voor voldoende extra capaciteit bij het voorbereiden van de nieuwe periode. Mevrouw Verbij sluit zich hierbij aan. Het maken van het NSP en de implementatie hiervan kost veel tijd en energie. Het is van belang dat hiervoor tijdig capaciteit wordt georganiseerd. In de opdracht voor de regie organisatie moet ook capaciteit worden opgenomen.

De heer Graven deelt de zorgen over de capaciteit en geeft aan dat het werkplan gaat over het huidige programma die nodig is voor het huidige programma. De heer Cuijpers vraagt of er dan een disclaimer kan worden opgenomen in het werkplan voor het NSP. De heer Graven geeft aan dat die is opgenomen in het voorliggende werkplan. Over de verwachte inzet voor de implementatie van het NSP dient het gesprek worden aangegaan met de opdrachtgevers. Deze uitdaging speelt overigens natuurlijk niet alleen bij het Regiebureau, maar ook bij het Rijk en de provincies.

Geconcludeerd wordt dat er ingestemd kan worden met het werkplan van het Regiebureau (**besluit**), maar er wordt expliciet aandacht gevraagd voor capaciteit voor het bouwen aan de regie organisatie. De heer Landheer complimenteert iedereen met de grote hoeveelheid werkzaamheden die wordt verzet.

De heer Nagtzaam beaamt de spanning tussen de werkzaamheden voor het huidige programma en het NSP. Er moet snel geschakeld worden. Hij vraagt aandacht voor het feit dat het monitoringscomité in het NSP drie maanden na goedkeuring van het programma door de Europese Commissie samen dient te komen.

6.2 Voorgangsrapportage Netwerk Support Unit

De heer Graven licht de notitie kort toe en voegt toe dat er op het moment een trainee werkzaam is bij het Regiebureau om mee te helpen met de opbouw van het nieuwe GLB-netwerk en voor de verbinding met andere kennissystemen. Er zijn geen vragen over deze notitie.

6.3 Communicatieplan POP3+ en EHF

De heer Graven licht de notitie kort toe en geeft aan dat het altijd mogelijk om op ad hoc basis activiteiten te organiseren.

7. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen en de leden van het Comité van Toezicht worden bedankt voor hun constructieve deelname aan het overleg. De voorzitter sluit de vergadering.

Volgend regulier overleg:

Vrijdag 24 juni 2022 (indien mogelijk bij Regiebureau POP te Utrecht of op locatie).

#####